

Arkivsaksnr.:

2022/8179

Dokumentdato:

30.08.2022

Styre:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:

44/22

Møtedato:

06.09.2022

Vurdering av fast ansettelse for åremålsansatte ledere

Bakgrunn

Instituttledere er kanskje de aller viktigste faglige lederne ved et universitet. Ved Det humanistiske fakultet ansettes instituttlederne i åremål etter utlysning. Etter dagens regelverk kan instituttledere sitte i to påfølgende åremål av fireårs varighet hver.

Erfaringene etter at fakultetet i 2007 gikk over fra valgte til ansatte instituttledere har vist at dette er et krevende marked å rekruttere i. Svært få fast ansatte ved instituttene velger å søke stilling som instituttleder. Det har også vist seg å være svært få eksterne søkere.

Ved ansettelse av ny instituttleder ved Institutt for fremmedspråk i 2021 og 2022 ble stillingen totalt utlyst tre ganger før den ble besatt. Til stillingen som instituttleder ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier var det ved forrige utlysning bare én søker som ble vurdert kvalifisert.

Selv med svært få kandidater, har fakultetet vært usedvanlig heldige med instituttlederne vi har rekruttert. Likefullt ser vi nå behov for å styrke rekrutteringsgrunnlaget til disse viktige faglige lederstillingene. Det innebærer at vi også må se på hvordan vi kan gjøre instituttlederstillingen enda mer attraktiv for flere kandidater.

Vi har over tid sett hvordan konkurrerende institusjoner i stadig større grad har tatt i bruk tilbud om fast stilling ved rekruttering av faglige mellomledere. Å åpne for fast jobb for eksternt rekrutterte instituttledere etter to åremål kan også sees som en slutføring og konsekvens av prosessen som startet da fakultetet i 2007 vedtok å gå over fra valgte til ansatte instituttledere.

Vi ønsker derfor å be fakultetsstyret om å vurdere muligheten for å tilby eksterne kandidater mulighet til fast stilling etter to fulle åremål som instituttleder.

Avveiing av ulike hensyn

Å åpne for faste stillinger for eksternt rekrutterte instituttledere er ikke uproblematisk verken prinsipielt eller kontekstuell. Hovedprinsippet i både statsansatteloven og universitets- og høyskoleloven er at ansettelse i vitenskapelige stillinger skjer etter utlysning, hovedsakelig internasjonal utlysning, og faglig bedømmelse. Muligheten for å ansette eksternt rekrutterte instituttledere i fast stilling vil kunne innebære et delvis unntak fra dette hovedprinsippet.

Et slikt forslag er heller ikke ukontroversielt innenfor en kontekst der både sektoren og fakultetet går noen krevende økonomiske år i møte. Faste vitenskapelige stillinger vil måtte inngå i fakultetets faglige bemanningsplan og vil følgelig påvirke handlingsrommet her. Instituttleders faglige kompetanse vil også kunne ha betydning. Det humanistiske fakultet har mange fag med få stillinger og det kan gå mange år mellom hver gang det blir en ledig stilling innenfor flere fagområder. Mulighet for fast ansettelse i forbindelse med åremål som

instituttleder vil derfor særlig kunne påvirke både fagprofilen og ressurs situasjonen innenfor små fagområder.

Samtidig vil omfanget av en slik ordning samlet sett være marginal i forhold til det totale antallet ansettelser i faste vitenskapelige stillinger innenfor en bemanningsplan med virketid på ti år. Eksempelvis vet vi at det i den neste tiårs perioden totalt vil være over 50 forventede avganger på grunn av aldersgrensen, mens det maksimale antallet instituttledere dette vil kunne gjelde for innenfor samme periode kun er tre. Tilsvarende kan en også argumentere for at å utvide rekrutteringsgrunnlaget akkurat nå er ekstra viktig nettopp fordi vi vet at det ligger krevende tider foran oss og som vil stille store krav til den faglige ledelsen på alle nivå i organisasjonen.

Rammer og muligheter for en ordning med fast ansettelse etter åremål

Dersom fakultetsstyret skal kunne gjøre ansettelse i fast stilling etter åremål kreves det at denne muligheten er omtalt i utlysningsteksten for stillingen. HF har til nå ikke praktisert en slik omtale i utlysningstekstene for stillinger som instituttleder.

Stillingskoden instituttleder favner også om senterledere, men vi mener det vil være naturlig å ikke inkludere senterledere i en slik ordning da virksomheten ved sentrene er vesentlig forskjellig fra instituttene i både innhold og omfang.

Fakultetet foreslår at fast stilling kun vil være aktuelt i tilfeller der eksternt rekrutterte instituttledere står i stillingen i to hele åremål.

Fakultetet foreslår videre at tilbudet om fast stilling kan være av både faglig og administrativ art. Hvilken type stilling tilbudet skal gjelde og den organisatoriske innplasseringen skal avtales og kontraktsfestes ved tiltredelse i andre periode av åremålet. Fakultets langsiktige faglige bemanningsplan skal imidlertid ta høyde for denne muligheten ved tilsetting av eksterne instituttledere allerede ved tiltredelse av det første åremålet.

Praktisk gjennomføring av ansettelse i fast stilling vil være avhengig av om det er snakk om en administrativ eller vitenskapelig stilling. Ansettelser i faste administrative stillinger må gjøres i universitetets sentrale ansettelsesråd.

En fast ansettelse i vitenskapelig stilling uten forutgående utlysning og bedømmelse er en kalling. Ansettelser ved bruk av kalling er lagt til universitetsstyret. Universitetsledelsen har hatt en svært restriktiv politikk på dette området. Vi kan derfor ikke regne med å få behandlet denne typen saker i universitetsstyret.

Fakultetet foreslår derfor at i de tilfeller der det er snakk om tilsettelse i fast vitenskapelig stilling skal saken forelegges fakultetsstyret sammen med dokumentasjon av vedkommendes faglige kvalifikasjoner, herunder også utdanningsfaglige kompetanse.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar å åpne for å kunne tilby eksternt rekrutterte instituttledere fast stilling ved fakultetet etter to fulle åremål. Stillingstype og innplassering skal avtales og kontraktsfestes ved inngåelse av det andre åremålet, og under forutsetning av at instituttlederen fullfører hele det andre åremålet.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør